

Mối lo Ba Tư có hạch tâm đối với Do Thái

Tuấn Minh

Quốc gia Hồi-giáo Ba Tư (Iran) vừa mới trải qua một cuộc bầu cử tổng thống với số lượng người đi bầu được coi như là lên cao đến mức kỷ lục, cho dù là chưa có ai rõ được về những hệ quả trong tương lai của sự kiện này. Nhiều chuyên gia đã nói đến những trường hợp khác nhau tùy theo việc đương kim tổng thống Mahmoud Ahmanidejad có được tái đắc cử hay không. Nhân vật này, với những lời lẽ sặc mùi ‘chống Mỹ cứu nước’ và đòi triệt hạ kẻ thù Do Thái, từ nhiều năm qua đã được chính quyền Hoa Kỳ dưới thời cựu TT Bush Con coi là một nhân vật nguy hiểm và hung ác, không đáng để ngồi nói chuyện hay thương thuyết như ông Barack Obama đã từng chủ trương trong những ngày ông đi vận động tranh cử tổng thống vào cuối năm 2007.

Trong tuần qua, tạp chí *Foreign Affairs* (Những Vấn đề Ngoại giao) của Viện Nghiên cứu có uy tín tại Hoa Kỳ là *Council on Foreign Relations* đã cho đăng một lô những bài viết về hồ sơ Ba Tư của nhiều tác giả khác nhau đưa ra nhiều góc nhìn rất đa dạng. Bài viết chính và dài nhất có tựa đề là “*Tehran’s Take*”, tạm dịch là Cái Nhìn của Teheran (thủ đô của Ba Tư) của ông Mohsen M. Milani, giáo sư trưởng khoa về chính trị học và bang giao quốc tế tại trường Đại học South Florida ở Tampa, nhằm giải thích chính sách của quốc gia Hồi giáo này đối với Hoa Kỳ. Bài thứ hai của ông Frank Procida có tựa đề “*Overblown*”, tạm dịch là Quá Lo Xa, nhằm chứng minh rằng viễn tượng một quốc gia Ba Tư có vũ khí hạch tâm không có nghĩa là tận thế sắp đến nơi. Ông Procida là chuyên viên đặc trách về hồ sơ tình báo quốc phòng của Viện Nghiên cứu Council on Foreign Relations. Và một bài khác cũng khá lý thú của nhà báo Ronen Bergman có tựa đề là “*Letter from Tel Aviv: Netanyahu’s Iranian Dilemma*”, tạm dịch là Lá Thư Từ Tel Aviv: Nỗi lo khó xử của ông Netanyahu đối với Ba Tư. Nhà báo Bergman là phóng viên của tờ nhật báo Do Thái Yedioth Ahronoth và cũng là tác giả một cuốn sách có nhan đề là “*The Secret War With Iran*” (Cuộc Chiến Bí Mật Với Ba Tư).

Bài viết của nhà báo Ronen Bergman có nhiều điểm rất lý thú mà nhiều người vẫn còn lầm tưởng khi cho rằng chính quyền của Thủ tướng Benjamin Netanyahu thuộc thành phần điều hâu cực hữu và chỉ chực chờ để tấn công Ba Tư hầu ngăn chặn tham vọng hạch tâm của quốc gia kẻ thù này, nhưng đã bị chính quyền của Tổng thống Obama ngăn cản vì Hoa Kỳ đang lo chú tâm giải quyết trước tiên hồ sơ tranh chấp giữa Do Thái và Palestine để tạo sự ủng hộ từ các nước trong khối Ả Rập và Hồi-giáo đối với Hoa Kỳ trước khi quay sang đối phó với Ba Tư. Theo ông Bergman thì người dân Do Thái và giới chức an ninh tình báo trong nước đã có hai cái nhìn hoàn toàn trái ngược về mối nguy của tham vọng hạch tâm của Ba Tư. Câu hỏi đặt ra là quan điểm nào sẽ thắng thế và liệu ảnh hưởng của Hoa Kỳ sẽ tác động ra sao?

Trong một cuộc hội thảo mới đây tại trường Đại học Tel Aviv (thủ đô Do Thái), Thiếu tướng Aharon Zeevi Farkash, cựu giám đốc Nha An ninh Quân đội, nói rằng quan điểm của người dân tại Do Thái về mối nguy trước hiểm họa hạch tâm của Ba Tư có phần hơi “lệch lạc” (*distorted*). Theo vị tướng này, mà cái nhìn được chia sẻ bởi nhiều viên chức trong các ngành an ninh và tình báo trong nước, thì Do Thái không phải là mục tiêu chính yếu đối với Ba Tư, và vì thế mà chính quyền Do Thái không nên ra tay đơn phương tấn công trước đối với Ba Tư. Lời phát biểu của Tướng Farkash đã bị nhiều người trong cử tọa phản đối. Một vị nữ lưu đã phản bác khi phê bình về chính quyền Ba Tư như sau: “*Bọn họ đều điên khùng, và sẵn sàng thả bom hại chúng ta sau khi chúng chế tạo được. Chúng ta cần phải lo đối phó ngay từ bây giờ.*”

Quan điểm của người phụ nữ này cũng phản ảnh quan điểm của nhiều người trên đường phố tại Do Thái khi nhiều người tin rằng quả tình ông tổng thống Mahmoud Ahmanidejad sẵn lòng tiêu diệt Do Thái cho dù có thể gặp rủi ro là bị tiêu diệt lại. Đối với đa số người dân Do Thái, câu hỏi không còn là liệu Ba Tư có tấn công hay không mà là tấn công vào lúc nào. Hầu hết các cuộc thăm dò dân ý đều cho thấy là đa số dân Do Thái ủng hộ mạnh mẽ chính sách oanh kích tiêu diệt các lò hạch tâm của Ba Tư. Một cuộc thăm dò mới nhất do trường

Đại học Tel Aviv thực hiện cho thấy là có đến ¾ dân số Do Thái tin rằng Hoa Kỳ sẽ không có khả năng ngăn chặn được tham vọng hạch tâm của Ba Tư, và có đến 50% người dân ủng hộ giải pháp quân sự tức thời để giải quyết mối hoạ này.

Cũng không có gì khó hiểu về quan điểm của người dân Do Thái ngày nay, con cháu của những người đã sống sót và thoát chết từ những lò hơi ngạt Holocaust của Đức quốc xã trước Đệ Nhị Thế chiến. Đã từ lâu, nhiều người tại đây đã so sánh Tehran không khác gì thủ đô Bá Linh (Berlin) dưới thời nhà độc tài Hitler, và người ta cũng đã nhắc lại chuyện các lực lượng đồng minh vào thời Đệ Nhị Thế Chiến đã không chịu dội bom các trại lính do Đức kiểm soát, không khác gì hành động của cộng đồng thế giới ngày nay không dám mạnh tay với Ba Tư. Vào tháng Tư năm 2008, ông Netanyahu, vào lúc ấy còn là thủ lĩnh phe đối lập, đã nói với ông Stephen Hadley, Cố vấn An ninh Quốc gia dưới chính quyền Bush Con, rằng “*Ahmanidejad là một tên Hitler tân thời*”, và “*những bài học của thời Đệ Nhị Thế Chiến cần phải tránh để không được tái diễn.*”

Tuy vậy những mối lo sợ này từ phía đa số dân chúng lại không được chia sẻ bởi hầu hết các viên chức cầm đầu các ngành an ninh và tình báo tại Do Thái. Đầu tiên, các chuyên gia này đều đưa ra nhận định rằng ông Ahmanidejad không phải là người nắm quyền lực thực sự, mà mọi quyền hành đều nằm dưới tay của Giáo chủ tối cao Ali Khamenei. Hơn nữa, các chuyên gia cũng còn nói thêm rằng trong suốt 30 năm nắm quyền sau cuộc cách mạng Hồi-giáo kể từ năm 1979, chính quyền Hồi giáo tại Tehran bao giờ cũng tỏ ra ôn hoà và có tinh thần thực tiễn mỗi khi nghĩ đến sự an nguy của chế độ. Họ dự biết rằng việc Ba Tư mở cuộc tấn công bom nguyên tử vào Do Thái là đồng nghĩa với việc Do Thái sẽ trả đũa khốc liệt dẫn đến nhiều hậu quả thê thảm, trong đó có việc chế độ Hồi giáo tại Ba Tư cũng sẽ bị cáo chung theo. Vì thế cho nên có bị gọi là những ông đạo khùng hay gì đi nữa thì các vị giáo chủ Hồi giáo tại Ba Tư cũng phải lo nghĩ đến sự tồn vong của mình trước nhất. Và sau cùng, cơ quan tình báo Mossad của Do Thái cũng như giới chức an ninh quân đội đều tin rằng lý do chính mà Ba Tư muốn theo đuổi tham vọng hạch tâm, ngoài lý do muốn tạo thêm uy tín và ảnh hưởng, là nhằm ngăn chặn không cho Hoa Kỳ có thể can thiệp vào nội bộ Ba Tư và tìm cách thay đổi chế độ tại đây.

Tuy vậy, giới chức tình báo tại Do Thái cũng phải lo đề phòng cho mọi tình huống nhằm ngăn chặn không cho Ba Tư có thể có được vũ khí hạch tâm. Điều đầu tiên mà Do Thái lo sợ là những vũ khí nguyên tử, một khi Ba Tư chế tạo được, có thể lọt vào tay những kẻ quá khích và không có tinh thần thực tiễn như giáo chủ Khamenei. Với cái diện tích quá nhỏ bé, Do Thái có thể không chịu đựng nổi một cuộc tấn công hạch tâm của Ba Tư, dù chỉ bằng một quả bom nguyên tử nhỏ. Vì thế cho nên Do Thái không thể nào ngồi yên để tin tưởng vào tinh thần thực tiễn của giới chức cầm quyền tại Ba Tư. Hơn nữa, một quốc gia Ba Tư có khả năng hạch tâm có thể tiếp tay ngầm cho những tổ chức khủng bố, nhất là những thành phần chống đối Do Thái như Hezbollah (tại Lebanon) và Hamas (tại Palestine), mà không lo sợ bị trả đũa tức thời. Và sau cùng còn có nỗi lo sợ rằng một quốc gia Ba Tư có khả năng hạch tâm sẽ lôi kéo theo nhiều quốc gia trọng yếu trong vùng như Ai Cập và Saudi Arabia lao vào một cuộc chạy đua vũ khí hạch tâm.

Thế nhưng, giới chức tình báo Do Thái cũng tin rằng ngay cả trong tình huống lạc quan nhất về mặt thắng lợi chiến thuật, giải pháp quân sự tấn công vào các lò hạch tâm của Ba Tư cũng chỉ ngăn chặn được đà phát triển tại nước này chậm thêm từ 2 đến 3 năm. Ngược lại, Ba Tư sẽ trả đũa qua các tổ chức đàn em như Hamas và Hezbollah để tung ra các đợt tấn công vào bất cứ mục tiêu nào của Do Thái tại khắp nơi trên thế giới. Viễn tượng này cũng sẽ khiến cho người dân Do Thái không thể nào ăn ngon ngủ yên trong nhiều thập niên sắp tới, và có lẽ là điều không ai muốn thấy xảy ra.

Các nhà lãnh đạo tại Do Thái đều đang lo ngại không biết là chính quyền Obama sẽ ủng hộ Do Thái đến mức nào trong mối nguy về hiểm hoạ hạch tâm này. Hiện nay, ông Obama đã nói rõ là ông đang chú tâm đến chuyện thương thảo với phía Ba Tư và như thế thì một cuộc tấn công của Do Thái sẽ khiến cho triển vọng thương thuyết mất hết giá trị và ý nghĩa. Thế nhưng những điều kiện liên hệ đến việc thương thuyết này đều không được nói rõ và càng khiến cho phía Do Thái thêm lo âu. Liệu chính quyền Obama đã ấn định những chuẩn mực nào để xác định là giải pháp thương thuyết có thành công, hoặc thất bại, trước khi tính đến một giải

pháp khác. Và liệu là Hoa Thịnh Đốn có kiên nhẫn đến đâu nếu như tình hình không có dấu hiệu tiến triển nào, chứng tỏ phía địch chỉ mong câu giờ và không có thực tâm để đối thoại. Và sau cùng, mối lo lớn nhất của Do Thái là ngay cả trong trường hợp Hoa Kỳ gọi là thành công trong việc thương thuyết với Ba Tư, liệu cái kết quả đó có phù hợp với những đòi hỏi về an ninh cho Do Thái?

Hiện nay, Hoa Thịnh Đốn chỉ muốn Do Thái ngồi yên, không nên vọng động, và dường như Do Thái có vẻ đang tuân lời. Cho dù nhiều người hay nói đến cái tầm ảnh hưởng bao trùm của thế lực ngầm của Do Thái trên chính trường Hoa Kỳ, phía Do Thái cũng hiểu rằng một cuộc đơn phương tấn công vào Ba Tư giữa lúc mà giải pháp thương thuyết vẫn còn nhiều dấu hiệu khả thi chắc chắn sẽ làm hỏng hết mọi dự tính của chính quyền Obama và Do Thái sẽ phải đón nhận nhiều hậu quả trừng phạt về cả hai mặt ngoại giao và kinh tế. Thực ra, nhiều viên chức tại Jerusalem tin rằng cho dù giải pháp ngoại giao có thất bại đi chăng nữa, thì bất cứ một cuộc tấn công nào của Do Thái cũng cần phải có sự ưng thuận của Hoa Kỳ.

Ngược lại, một số các viên chức khác, nhất là trong bộ tham mưu cao cấp của ông Netanyahu, thì cho rằng những lời phát biểu của các viên chức Hoa Kỳ, kể cả TT Obama, cũng đều gần như ngầm cho phép Do Thái được hành động sau này. Ngay cả trong chuyến viếng thăm mới đây tại Hoa Thịnh Đốn của ông Netanyahu vào giữa tháng 5 vừa qua mà nhiều quan sát viên cho rằng ông thủ tướng Do Thái đã không còn được đón tiếp nồng hậu như dưới thời TT Bush Con vì những quan điểm khác nhau về hồ sơ Palestine đối với chính quyền Obama, nhiều người vẫn cho rằng cả TT Obama lẫn Tổng trưởng Quốc phòng Robert Gates đều không phủ nhận lời xác quyết của ông Netanyahu rằng Do Thái có quyền tự vệ trước hiểm họa tấn công hạch tâm của Ba Tư. Đúng ra, phía Jerusalem còn tin rằng Hoa Kỳ sẵn lòng nhìn thấy Do Thái luôn đưa ra giải pháp quân sự để làm một lá bài hầu để gây áp lực lên phía Ba Tư trong những cuộc thương thuyết sắp tới. Ngay cả việc ông trùm cơ quan CIA Leon Panetta được cấp tốc gửi sang Do Thái để đưa ra lời cảnh ngăn không được ra tay tấn công là chỉ có áp dụng trong vòng 7 tháng sắp tới mà thôi chứ không phải là cương quyết ngăn cấm luôn không cho Do Thái ra tay.

Trong một cuộc phỏng vấn giành cho nhà báo Ronen Bergman vào cuối năm 2007, ông Netanyahu đã nói rằng: *“Chúng ta cần phải phòng bị cho trường hợp chúng ta thất bại và Ba Tư chế tạo được một quả bom nguyên tử. Để đối phó với những thành phần điên rồ, chúng ta cần phải có sức mạnh gián chỉ (deterrence) tuyệt đối và hoàn toàn. Những kẻ điên cuồng đó cần phải hiểu rằng nếu chúng muốn giơ tay lên để chống lại chúng ta, chúng ta sẽ triệt hạ ngay để chúng không còn khả năng và ý muốn làm hại chúng ta nữa.”*

Nhưng nhiều người cho rằng những lời lẽ cứng rắn như trên cũng chỉ là để che đậy cái vỏ bề ngoài chính trị của ông mà thôi. Họ nói rằng ông Netanyahu đã phải học được những kinh nghiệm thất bại khi ông làm thủ tướng vào thập niên 90 khi mà những biện pháp quân sự cứng rắn, như kế hoạch ám sát thủ lĩnh Khaled Mashal của tổ chức Hamas tại Jordan vào năm 1997 đã đem lại nhiều thất bại ê chề cho chính quyền Do Thái lúc bấy giờ.

Tuy vậy, những lời lẽ hô hào cứng rắn trong lúc vận động tranh cử, nếu cứ được lập đi lập lại mãi, có thể cuối cùng cũng ảnh hưởng đến việc thực thi chính sách. Chính quyền Do Thái có thể sẽ gặp áp lực to lớn từ phía dân chúng muốn ra tay tấn công Ba Tư trước. Ông Netanyahu chắc hẳn phải biết rằng một khi Ba Tư chế tạo được vũ khí hạch tâm thì tương lai chính trị của ông sẽ lâm vào ngõ cụt. Hơn nữa, cái không gian chính trị hiện nay bao quanh ông càng dễ dẫn đưa tới việc lựa chọn một giải pháp quân sự tiền kích, nhất là khi đồng minh bên cánh hữu, lãnh tụ đảng cực hữu là Avigdor Lieberman được lựa chọn là Ngoại trưởng vì đã ủng hộ để giúp cho ông Netanyahu trở thành thủ tướng, đã luôn luôn kêu gọi là phải tấn công Ba Tư.

Hiện nay, các dự đoán của cơ quan tình báo Mossad của Do Thái cho rằng Ba Tư có thể sở hữu được khả năng chế tạo bom nguyên tử vào năm 2010, và như thế khiến cho nhiều viên chức trong chính quyền của Thủ tướng Benjamin Netanyahu càng thúc đẩy việc thực hiện một giải pháp quân sự và họ tin rằng Hoa Kỳ trước sau gì rồi cũng thông cảm cho nỗi lo và quyền lợi của người dân Do Thái. Và giả sử như chính quyền Obama có không đồng cảm như vậy thì sao? Trong trường hợp đó, nhiều người Do Thái tin rằng cái mối nguy

diệt chủng (vì bom hạch tâm của Ba Tư) sẽ buộc họ phải ra tay hành động, cho dù điều này có dẫn tới một sự rạn nứt sâu xa với đồng minh quan trọng và thiết yếu nhất là Hoa Kỳ.

Điều này cho thấy là sau cùng, mối lo về một quốc gia kẻ thù sở hữu được vũ khí nguyên tử có thể sẽ lấn át tất cả những nhận định của các chuyên gia về tình báo và an ninh quốc phòng tại Do Thái.

Tuấn Minh

Tuanminh1956@yahoo.com

Houston, Texas 13-06-2009

Ngày mai: Liệu việc Ba Tư có vũ khí hạch tâm có dẫn tới tận thế hay không?